

Hĩⁿ-phĩⁿ-âu-kho (Hĩⁿ-lâu ê Kò-sū)

耳鼻喉科(耳漏 ê 故事)

Koa khá-lē i-su柯巧俐醫師

Chit-kúi-jit-á chin kôaⁿ, koh ū sap kóa hō.

Bí..a thàu-chá iû-éng tò--lâi lóng bô ke chhēng chit niá saⁿ. Phah-sng khi kám--tiòh--loh, àm-sî kap in ang Chong..e, chò-hóe tī thák-chheh-keng teh thák-chheh ê sî, sòa kha-chhiùⁿ phah bē-thēng, phĩⁿ-chúi siang káng tò, tit-tit lâu kàu chhèng bē lī, koh ka-sàu kah lâu bák-iû.

Chong..e kóng, “Kā lí kóng chit-chām khah léng, hong koh thàu, iû-éng liáu khiá-chhia chíⁿ-hong tò--lâi ài chhēng ò-bah. Lí to ké-ióng koh thih-khí, taⁿ kám-mō a hoⁿh.”

Bí..a in kóng, “Chá chai tiòh mài ké-chhèng. Chá-sî tng lâi kàu chhù chiū kôaⁿ kah ngī-ngī-chùn koh phĩ-phĩ-chhoah, chit-má lâu-phĩⁿ, phah kha-chhiùⁿ, koh khâm-sàu, lián nâ-âu mā ū chit-kóa kê-kê thiàⁿ-thiàⁿ, chin kan-khó.”

Chong..e pòⁿ an-ùi, pòⁿ kún-chhiò Bí..a, “Lí ê àng-phĩⁿ-siaⁿ thiaⁿ--khi--lâi koh put-chí-á un-jiû neh. Ài ē kì-tit ke lim tê, ke hioh-khùn.”

Hoan pòⁿ-mê..á, Bí..a péng lâi péng khi, iáu khùn bē khi, chí-hó khi lâi the--teh.

“Án-chóaⁿ--leh? Tó-ùi kan- khó hō lí bē khùn--tit?”

這幾日仔真寒，閣有sap 寡雨。

Bí..a 透早游泳倒來攏無加穿一領衫。拍算去感著loh，暗時kap in 翁，宗..e，做伙佇讀冊間teh 讀冊 ê 時，續 kha-chhiùⁿ 打未停，鼻水雙káng 倒，直直流到擤未lī，閣咳嗽kah 流目油。

宗..e 講，”Kā 你講 chit-chām 卡冷，風閣透，游泳了騎車箭風倒來愛穿 σ-bah (大衣)。你都假勇閣鐵齒，taⁿ 感冒 a hoⁿh。”

Bí..a 應講，”早知著 mài 假 chhèng。早時轉來到厝就寒kah ngī-ngī 顫閣phĩ-phĩ-chhoah，chit-mái 流鼻，打 kha-chhiùⁿ，閣 khâm 嗽，連嚨喉mā 有一寡 kê-kê 痛痛，真艱苦。”

宗..e 半安慰，半滾笑Bí..a，”Lí ê àng鼻聲聽起來閣不止仔溫柔neh。愛會記得加飲茶，加歇睏。”

翻半暝..a，Bí..a péng 來 péng 去，猶睏未去，只好起來the--teh。

“按怎--leh？叨位艱苦乎你未睏得？”

Bí..a lám-siaⁿ ìn, “sòa to sat-phīⁿ, pháiⁿ chhóan-khùi--lah. Thâu-khak mā sió-khóa-á gông-gông. Nâ-âu ta-khok-khok chiok thiàⁿ.”

Chong..e bong Bí..a ê hiáh-á khòaⁿ māi, “Hang-hang neh. Góa lái thîn tê hō lí lim--kóa, khòaⁿ ē thè-sio beh. Bîn-á-chài tiòh ài khi tōa-lō piⁿ hit-keng Ka-i-kho chín-só chhōe i-su khòaⁿ-khòaⁿ--leh.

Bí..a kóng i tiāⁿ-tiāⁿ teh hīⁿ-lāu, chòe-kīn koh khah giâm-tiōng, beh sūn-sòa khi Ko-i khòaⁿ Hīⁿ-phīⁿ-âu-kho, chò kiám-cha.

“Tài-òan-lâng mā chin kī-kòai, sió-pēⁿ khòaⁿ tōa pēⁿ-īⁿ, kám-mō khòaⁿ Hīⁿ-phīⁿ-âu-kho. Kiám-chhái sī kā nâ-âu phīⁿ-khang phùn-phùn chheng-chheng--leh chiām-sī khah khùi-òah ê khóan. Lí ê hīⁿ-á it-tít bô lī-liáu, pêng-siōng-sī tiòh èng-kai khi khòaⁿ--ah. Chòe-kīn teh kiò--lí, ná chhiūⁿ tiāⁿ-tiāⁿ bô thiaⁿ--tiòh.”

Bí..a sai-nai ìn, “Tiòh..a, góa kīn-lái ná chhiūⁿ khah bô thiaⁿ lí teh kóng ài--góa.”

Hoan-tng-jit, Bí..a lái hō Ko-i ê Koa-i-su khòaⁿ. I kā i-su kóng i chit táu kám-mō ê cheng-thâu kap chhàu-hīⁿ-àng-á ê bün-tê.

Koa-i-su kā i kiám-cha phīⁿ-á, koh kiò i chhiūⁿ peh-khui, khòaⁿ-khòaⁿ--leh kóng, “Sī chhiūⁿ-hō-hip-tō kám-jiám, nâ-âu hoat- iām--lah. In-ūi lí phīⁿ-khang lái seⁿ phīⁿ-jiōng, só-í khah gâu that-phīⁿ. Kí-tha kan-taⁿ téng-khiuⁿ

”Bí..a lám 聲應, “續都塞鼻, 歹喘氣--lah。頭殼 mā 小可 gông gông。嚨喉乾-khok- khok 足痛。”

宗..e 摸 Bí..a ê 額仔看 māi, “烘烘 neh。我來斟茶予你飲--寡, 看會退燒 beh。明-á-載著愛去大路邊彼間家醫科診所 chhōe 醫師看看--leh。”

Bí..a 講伊定定 teh 耳漏, 最近閣卡嚴重, beh 順續去高醫看耳鼻喉科, 做檢查。

“台灣人 mā 真奇怪, 小病看大病院, 感冒看耳鼻喉科。Kiám-chhái 是 kā 嚨喉鼻孔噴噴清清--leh 暫時 kah 氣活 ê 款。你 ê 耳仔一直無 lī 療, 平常時著應該去看--ah。最近 teh 叫--你, ná 像定定無聽--著。”

Bí..a sai-nai 應, “著..a, 我近來 ná 像卡無聽你 teh 講愛--我。”

翻轉日, Bí..a 來乎高醫 ê 柯醫師看。伊 kā 醫師講伊這 táu 感冒 ê 症頭 kap 臭耳 àng-á ê 問題。

柯醫師 kā 伊檢查鼻仔, 閣叫伊喙 peh 開, 看看--leh 講, “是上呼吸道感染, 嚨喉發炎--lah。因為你鼻孔內生鼻茸, 所以卡 gâu 塞鼻。其他干單頂腔有一 ê 破空, 無啥物問題。Hián-tó-sián mā 無卡大。食寡止嗽消炎..ê 著好。”

ū chit-ê phòa-khang, bô siáⁿ-mih bün-tê, hiân-tó-sián mā bô khah tōa. Chiáh kóa chí-sàu siau-iām..ê tiòh hó.”

“Ah góa hīⁿ-á ê bün-tê--leh?”

Koa i-su chiò khòaⁿ i ê hīⁿ-khang, iô-thâu kóng, “che khah tōa-tiâu kám-mō--oh!”

Bí..a kóng, “Che chiáⁿ-hīⁿ hīⁿ-lāu ê bün-tê í-keng thoa chiok kú--ah. In-ūi góa chá-sí ū iú-éng ê sip-kòan, khí-thâu liáh-chún sī chèng-siông--leh, bô chin kā chù-i, bô siūⁿ tiòh sòa jú lái jú giâm-tiōng, chia kám-kak m̄ tiòh.”

“Lí pêng-sò hīⁿ-khang kiám ē thiáⁿ? Thâu kiám ē hīn?”

“Sī bē thiáⁿ bē hīn--lah, m̄-kú chit táu-kú-á ū chit-pái teh thiaⁿ tiān-ōe ê sí, hiông-hiông hoat-kiàn chit hīⁿ khah tâng.”

Koa i-su kái-soeh kóng, “Lí tng-kí ê tiong-hīⁿ hoat-iām, gōa-hīⁿ-tō ê phōe-hu thong-kòe hīⁿ-kiáⁿ ê phòa-khang seⁿ jip khi tiong-hīⁿ, chiáⁿ-chòe “chin-chu-liú”, che ōe khi siong-hāi thèng-kut ê kò-chō, éng-hióng lán thiaⁿ ê lêng-lék. Chit-má lí nā beh kái-koat chhàu-hīⁿ-àng-á ê khùn-jiáu, tiòh ài ēng chhiú-sút ê hong-hoat lái tī-liáu, kā chin-chu-liú thèh tiâu, hīⁿ-kiáⁿ ê phòa-khang pó--khí--lái. Thèng-kut nā ū su-iàu, mā tiòh siu-siu--leh. Hīⁿ-kiáⁿ bô-khang chiū bē koh tiāⁿ-tiāⁿ kám-jiám hoat-iām lâu hīⁿ-lāu. M̄-kú hīⁿ-khang tâng ê bün-tê sī bô kòa pó-chèng pau-i..ê,

“Ah 我耳仔 ê 問題--leh?”

柯醫師照看伊 ê 耳孔，搖頭講，“這卡大條感冒--oh!”

Bí..a 講，“這正耳耳漏 ê 問題已經拖足久--ah。因為我早時有游泳 ê 習慣，起頭掠準是正常--leh，無真 kā 注意，無想著續愈來愈嚴重，才感覺 m̄ 著。”

“你平素耳孔 kiám 會痛？頭 kiám 會眩？”

“是未痛未眩--lah，m̄-kú 這 táu-kú-á 有一擺teh 聽電話 ê 時，雄雄發見這耳卡重。”

柯醫師解說講，“你長期 ê 中耳發炎，外耳道 ê 皮膚通過耳鏡 ê 破空生入去中耳，成做”珍珠瘤“，這會去傷害聽骨 ê 構造，影響咱聽 ê 能力。Chit-mái 你 nā beh 解決臭耳 àng-á ê 困擾，著愛用手術 ê 方法來治療，kā 珍珠瘤 theh 掉，耳鏡 ê 破空補起來。聽骨 nā 有需要 mā 著修修--leh。耳鏡無孔就未閣定定感染發炎流耳漏。M̄-kú 耳孔重 ê 問題是無 kòa 保證包醫..ê，有可能會好一寡仔，mā 有可能攏無改善。

ū khó-lêng ē hó chit-kóa-á, mā ū khó-lêng lóng bô kái-siān.

“Khah hùi-khì..ê sī hīⁿ-lāu--lah. Nā bô chhiú-sút ē án-chóaⁿ?”

“Bô chhiú-sút, hīⁿ-lāu chiū bē tng-kin, hīⁿ-khang mā ē jú lái jú tâng, bān-bān-á ē hoat-tián chò chhàu-hīⁿ-lâng.

Bí..a siūⁿ--chit--ê , “Án-ni chiū chhiáⁿ i-su pang góa an-pái--chit--ê.”

Koa-i-su kóng, “Āu--jit hó bô? Kin-á-jit seng chò thiaⁿ-lèk kiám-cha, khòaⁿ tâng-hīⁿ ê thêng-tō án-chóaⁿ, sī tan-sùn thèng-kut sùn-hāi chō-sêng ê thōan-tō-sèng thiaⁿ-chiòng, á-sī koh ū háp lām sîn-keng-sèng..ê.”

“Hó. Ló-lat--oh. Án-ni it-chhè chiū pài-thok i-su--loh.”

“Bián kheh-khì. Chò lí hòng-sim, pàng khah khin-sang--leh. Sūn-kiáⁿ.”

“卡費氣..ê 是耳漏--lah。Nā 無手術會按怎？”

“無手術，耳漏就未斷根，耳孔 mā 會愈來愈重，慢慢仔會發展做臭耳人。

Bí..a 想一ê，“按呢就請醫師幫我安排一ê。”

柯醫師講，“後日好無？今仔日先做聽力檢查，看重耳 ê 程度按怎，是單純聽骨損害造成 ê 傳導性聽障，抑是閣有合 lām 神經性..ê。”

“好。Ló-lat--oh。按呢一切就拜託醫師--loh。”

“免客氣。Chò 你放心，放卡輕鬆 --leh。順行。”